

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
FACULTATEA DE FIZICA

MARIUS IORDACHE

“Interactii in teorii cu spin $\frac{3}{2}$ si spin 2
mediate de modele topologice de tip BF”

-Rezumatul tezei de doctorat-

Conducator stiintific
Prof. Dr. CONSTANTIN BIZDAEA

2009

1 Problemele de baza abordate. Metoda de lucru. Ipotezele de lucru

In teza sunt abordate urmatoarele probleme de baza: a) determinarea interactiilor dintre un model BF si campul tensorial cu simetria mixta (2, 1); b) constructia cuplajelor dintre un model BF si campul Rarita–Schwinger nemasiv.

Metoda de lucru pe care o vom utiliza se bazeaza pe rezolvarea ecuatiilor care descriu deformarea solutiei ecuatiei master [1] prin intermediul tehniciilor coomologice [2]–[4].

Ipotezele de baza in care construim interactiile mentionate anterior sunt: localitatea spatio-temporală, invarianta Poincare, analiticitatea deformarii in constanta de cuplaj si conservarea numarului de derivate pentru fiecare camp. Primele doua ipoteze implica faptul ca teoria cu interactie trebuie sa fie locala in spatiu-timp si invarianta Poincare. Analiticitatea deformarii se refera la faptul ca solutia deformata a ecuatiei master este analitica in constanta de cuplaj si se reduce la solutia corespunzatoare teoriei libere in limita anularii constantei de cuplaj. Conservarea numarului de derivate pentru fiecare camp implica doua aspecte care trebuie satisfacute simultan: (i) pentru fiecare camp, ordinul ecuatiilor de miscare deduse din teoria libera trebuie sa fie acelasi cu ordinul ecuatiilor de miscare deduse din teoria cu interactie; (ii) numarul maxim de derivate care apar in vertexurile de interactie nu poate sa depaseasca numarul maxim de derivate care apar in Lagrangianul teoriei libere.

2 Rezultate obtinute

In continuare vom prezenta pe scurt rezultatele obtinute.

2.1 Interactiile dintre un model BF si campul tensorial cu simetria mixta (2, 1)

Punctul de start il reprezinta un model liber in $D = 5$, a carui actiune Lagrangiana se scrie ca suma dintre actiunea pentru un model topologic de tip BF abelian cu un spectru maximal de campuri (un camp scalar φ , doua sorturi de unu-forme H^μ si V_μ , doua tipuri de doi-forme $B^{\mu\nu}$ si $\phi_{\mu\nu}$ si o trei-forma $K^{\mu\nu\rho}$) si actiunea care descrie un camp tensorial nemasiv cu simetria

mixta (2,1) $t_{\mu\nu|\alpha}$ (adica este antisimetric in primii doi indici, $t_{\mu\nu|\alpha} = -t_{\nu\mu|\alpha}$, si satisface identitatea $t_{[\mu\nu|\alpha]} \equiv 0$)

$$S_0 [\Phi^{\alpha_0}] = \int d^5x \left(H^\mu \partial_\mu \varphi + \frac{1}{2} B^{\mu\nu} \partial_{[\mu} V_{\nu]} + \frac{1}{3} K^{\mu\nu\rho} \partial_{[\mu} \phi_{\nu\rho]} \right. \\ \left. - \frac{1}{12} (F_{\mu\nu\rho|\alpha} F^{\mu\nu\rho|\alpha} - 3F_{\mu\nu} F^{\mu\nu}) \right) \equiv \int d^5x (\mathcal{L}_0^{\text{BF}} + \mathcal{L}_0^{\text{t}}), \quad (1)$$

unde am utilizat notatiile

$$\Phi^{\alpha_0} = (\varphi, H^\mu, V_\mu, B^{\mu\nu}, \phi_{\mu\nu}, K^{\mu\nu\rho}, t_{\mu\nu|\alpha}), \quad (2)$$

$$F_{\mu\nu\rho|\alpha} = \partial_{[\mu} t_{\nu\rho]}|_\alpha, \quad F_{\mu\nu} = \sigma^{\rho\alpha} F_{\mu\nu\rho|\alpha}. \quad (3)$$

Vom lucra cu metrica Minkowski $\sigma^{\mu\nu} = \sigma_{\mu\nu} = (+ - - -)$.

Actiunea (1) este invarianta fata de setul generator de transformari gauge

$$\delta_\Omega \varphi = 0, \quad \delta_\Omega H^\mu = 2\partial_\nu \epsilon^{\mu\nu}, \quad \delta_\Omega V_\mu = \partial_\mu \epsilon, \quad \delta_\Omega B^{\mu\nu} = -3\partial_\rho \epsilon^{\mu\nu\rho}, \quad (4)$$

$$\delta_\Omega \phi_{\mu\nu} = \partial_{[\mu} \xi_{\nu]}, \quad \delta_\Omega K^{\mu\nu\rho} = 4\partial_\lambda \xi^{\mu\nu\rho\lambda}, \quad \delta_\Omega t_{\mu\nu|\alpha} = \partial_{[\mu} \theta_{\nu]\alpha} + \partial_{[\mu} \chi_{\nu]\alpha} - 2\partial_\alpha \chi_{\mu\nu}, \quad (5)$$

in care toti parametrii gauge sunt bosonici, cu $\epsilon^{\mu\nu}$, $\epsilon^{\mu\nu\rho}$, $\xi^{\mu\nu\rho\lambda}$ si $\chi_{\mu\nu}$ complet antisimetrici si $\theta_{\mu\nu}$ simetric. Vom utilizeaza notatia colectiva Ω^{α_1} pentru toti parametrii gauge

$$\Omega^{\alpha_1} \equiv (\epsilon^{\mu\nu}, \epsilon, \epsilon^{\mu\nu\rho}, \xi_\mu, \xi^{\mu\nu\rho\lambda}, \theta_{\mu\nu}, \chi_{\mu\nu}). \quad (6)$$

Transformarile gauge (4)–(5) sunt abeliene si reductibile de ordinul trei, relatiile de reductibilitate avand loc in spatiul tuturor istoriilor de camp.

Un prim rezultat de baza este dat de urmatoarele doua teoreme.

Teorema 1

A) În ipotezele de lucru mentionate anterior, cea mai generală formă a acțiunii cu interacție este data de

$$\begin{aligned} \bar{S}_0 [\Phi^{\alpha_0}] = & \int d^5x \left\{ H_\mu \partial^\mu \varphi + \frac{1}{2} B^{\mu\nu} \partial_{[\mu} V_{\nu]} + \frac{1}{3} K^{\mu\nu\rho} \partial_{[\mu} \phi_{\nu\rho]} \right. \\ & - \frac{1}{12} (F_{\mu\nu\rho|\alpha} F^{\mu\nu\rho|\alpha} - 3 F_{\mu\nu} F^{\mu\nu}) \\ & + g [W_1 V_\mu H^\mu + W_2 B_{\mu\nu} \phi^{\mu\nu} - W_3 \phi_{[\mu\nu} V_{\rho]} K^{\mu\nu\rho} + \bar{M}(\varphi) \\ & + \varepsilon^{\alpha\beta\gamma\delta\varepsilon} (9W_4 V_\alpha \tilde{K}_{\beta\gamma} \tilde{K}_{\delta\varepsilon} + \frac{1}{4} W_5 V_\alpha \phi_{\beta\gamma} \phi_{\delta\varepsilon} + W_6 B_{\alpha\beta} K_{\gamma\delta\varepsilon})] \\ & \left. + g \left(k_1 \phi^{\mu\nu} - \frac{k_2}{20} \tilde{K}^{\mu\nu} \right) \left[F_{\mu\nu} + \frac{3g}{2} \left(k_1 \phi_{\mu\nu} - \frac{k_2}{20} \tilde{K}_{\mu\nu} \right) \right] \right\}, \quad (7) \end{aligned}$$

unde k_1 și k_2 sunt constante, iar \bar{M} , W_1, \dots, W_5 și W_6 sunt funcții care depind de campul scalar nederivat. Marimea notată prin g reprezintă constanta de cuplaj (parametrul de deformare).

B) Constantele k_1 și k_2 și funcțiile \bar{M} , W_1, \dots, W_5 și W_6 satisfac ecuațiile

$$\frac{d\bar{M}(\varphi)}{d\varphi} W_1(\varphi) = 0, \quad W_1(\varphi) W_2(\varphi) = 0, \quad (8)$$

$$W_1(\varphi) \frac{dW_2(\varphi)}{d\varphi} - 3W_2(\varphi) W_3(\varphi) + 6W_5(\varphi) W_6(\varphi) = 0, \quad (9)$$

$$W_2(\varphi) W_3(\varphi) + W_5(\varphi) W_6(\varphi) = 0, \quad (10)$$

$$W_1(\varphi) \frac{dW_6(\varphi)}{d\varphi} + 3W_3(\varphi) W_6(\varphi) - 6W_2(\varphi) W_4(\varphi) = 0, \quad (11)$$

$$W_1(\varphi) W_6(\varphi) = 0, \quad W_2(\varphi) W_4(\varphi) + W_3(\varphi) W_6(\varphi) = 0, \quad (12)$$

$$W_2(\varphi) W_5(\varphi) = 0, \quad W_4(\varphi) W_6(\varphi) = 0, \quad (13)$$

$$k_1 W_3 + \frac{k_2}{60} W_5 = 0, \quad k_1 W_4 + \frac{k_2}{2 \cdot 5!} W_3 = 0, \quad k_1 W_6 + \frac{k_2}{5!} W_2 = 0. \quad (14)$$

C) Ecuațiile (8)–(14) poseda soluții.

Observăm că vertexurile de cuplaj efectiv din (7), și anume

$$g \left(k_1 \phi^{\mu\nu} - \frac{k_2}{20} \tilde{K}^{\mu\nu} \right) F_{\mu\nu}, \quad (15)$$

sunt de ordinul unu în parametrul de deformare g și cuplaza tensorul $t_{\lambda\mu|\alpha}$ numai cu doi-forma $\phi_{\mu\nu}$ și cu trei-forma $K^{\mu\nu\rho}$ din sectorul BF. Este de asemenea interesant de observat că apariția vertexurilor de interacție

$$\frac{3g^2}{2} \left(k_1 \phi^{\mu\nu} - \frac{k_2}{20} \tilde{K}^{\mu\nu} \right) \left(k_1 \phi_{\mu\nu} - \frac{k_2}{20} \tilde{K}_{\mu\nu} \right) \quad (16)$$

(care descriu selfinteractii in sectorul BF) este strict datorata prezentei tensorului $t_{\lambda\mu|\alpha}$ (in absenta acestuia $k_1 = k_2 = 0$, deci vertexurile de mai sus se anuleaza).

Teorema 2

A) Actiunea (7) este invarianta la transformarile gauge deformatoare

$$\bar{\delta}_\Omega \varphi = -gW_1\epsilon, \quad (17)$$

$$\begin{aligned} \bar{\delta}_\Omega H^\mu &= 2D_\nu \epsilon^{\mu\nu} + g \left(\frac{dW_1}{d\varphi} H^\mu - 3 \frac{dW_3}{d\varphi} K^{\mu\nu\rho} \phi_{\nu\rho} \right) \epsilon - 3g \frac{dW_2}{d\varphi} \phi_{\nu\rho} \epsilon^{\mu\nu\rho} \\ &\quad + 2g \left(\frac{dW_2}{d\varphi} B^{\mu\nu} - 3 \frac{dW_3}{d\varphi} K^{\mu\nu\rho} V_\rho \right) \xi_\nu + 12g \frac{dW_3}{d\varphi} V_\nu \phi_{\rho\lambda} \xi^{\mu\nu\rho\lambda} \\ &\quad + 2g \frac{dW_6}{d\varphi} B^{\mu\nu} \varepsilon_{\nu\alpha\beta\gamma\delta} \xi^{\alpha\beta\gamma\delta} + 3g K^{\mu\nu\rho} \left(4 \frac{dW_4}{d\varphi} V_\nu \varepsilon_{\rho\alpha\beta\gamma\delta} \xi^{\alpha\beta\gamma\delta} - \frac{dW_6}{d\varphi} \varepsilon_{\nu\rho\alpha\beta\gamma} \epsilon^{\alpha\beta\gamma} \right) \\ &\quad + g \varepsilon^{\mu\nu\rho\lambda\sigma} \left[\frac{1}{4} \frac{dW_4}{d\varphi} \varepsilon_{\nu\rho\alpha\beta\gamma} K^{\alpha\beta\gamma} \varepsilon_{\lambda\sigma\alpha'\beta'\gamma'} K^{\alpha'\beta'\gamma'} \epsilon - \frac{dW_5}{d\varphi} \phi_{\nu\rho} (V_\lambda \xi_\sigma - \frac{1}{4} \phi_{\lambda\sigma} \epsilon) \right], \end{aligned} \quad (18)$$

$$\bar{\delta}_\Omega V_\mu = \partial_\mu \epsilon - 2gW_2\xi_\mu - 2g\varepsilon_{\mu\nu\rho\lambda\sigma} W_6 \xi^{\nu\rho\lambda\sigma}, \quad (19)$$

$$\begin{aligned} \bar{\delta}_\Omega B^{\mu\nu} &= -3\partial_\rho \epsilon^{\mu\nu\rho} - 2gW_1 \epsilon^{\mu\nu} + 6gW_3 (2\phi_{\rho\lambda} \xi^{\mu\nu\rho\lambda} + K^{\mu\nu\rho} \xi_\rho) \\ &\quad + g (12W_4 K^{\mu\nu\rho} \varepsilon_{\rho\alpha\beta\gamma\delta} \xi^{\alpha\beta\gamma\delta} - W_5 \varepsilon^{\mu\nu\rho\lambda\sigma} \phi_{\rho\lambda} \xi_\sigma), \end{aligned} \quad (20)$$

$$\begin{aligned} \bar{\delta}_\Omega \phi_{\mu\nu} &= D_{[\mu}^{(-)} \xi_{\nu]} + 3g (W_3 \phi_{\mu\nu} \epsilon - 2W_4 V_{[\mu} \varepsilon_{\nu]\alpha\beta\gamma\delta} \xi^{\alpha\beta\gamma\delta}) \\ &\quad + 3g \varepsilon_{\mu\nu\rho\lambda\sigma} (2W_4 K^{\rho\lambda\sigma} \epsilon + W_6 \epsilon^{\rho\lambda\sigma} - \frac{k_2}{180} \partial^{[\rho} \chi^{\lambda\sigma]}), \end{aligned} \quad (21)$$

$$\begin{aligned} \bar{\delta}_\Omega K^{\mu\nu\rho} &= 4D_\lambda^{(+)} \xi^{\mu\nu\rho\lambda} - 3g (W_2 \epsilon^{\mu\nu\rho} + W_3 K^{\mu\nu\rho} \epsilon) - 2gk_1 \partial^{[\mu} \chi^{\nu\rho]} \\ &\quad - g \varepsilon^{\mu\nu\rho\lambda\sigma} W_5 (V_\lambda \xi_\sigma - \frac{1}{2} \phi_{\lambda\sigma} \epsilon), \end{aligned} \quad (22)$$

$$\bar{\delta}_\Omega t_{\mu\nu|\alpha} = \partial_{[\mu} \theta_{\nu]\alpha} + \partial_{[\mu} \chi_{\nu]\alpha} - 2\partial_\alpha \chi_{\mu\nu} + gk_1 \sigma_\alpha [\mu \xi_{\nu]} - \frac{gk_2}{5!} \sigma_\alpha [\mu \varepsilon_{\nu]} \beta \gamma \delta \varepsilon \xi^{\beta\gamma\delta\varepsilon}, \quad (23)$$

unde

$$D_\nu = \partial_\nu - g \frac{dW_1}{d\varphi} V_\nu, \quad D_\nu^{(\pm)} = \partial_\nu \pm 3gW_3 V_\nu. \quad (24)$$

B) Algebra transformarilor gauge (17)–(23) este neabeliana si se inchide pe suprafata ecuatiilor de camp care rezulta din (7).

C) Relatiile de reductibilitate corespunzatoare transformarilor gauge (17)–(23) se inchid pe suprafata ecuatiilor de camp care rezulta din (7).

2.2 Cuplajele dintre un model BF si campul Rarita–Schwinger nemasiv

Pornim de la o teorie libera patru-dimensională a carei actiune Lagrangiana se exprima ca suma dintre actiunea campului Rarita-Schwinger nemasiv și actiunea unei teorii topologice de tip BF cu spectru maximal de campuri (un camp scalar, două unu-forme și o doi-formă)

$$\begin{aligned} S_0[\psi_\mu, A^\mu, H^\mu, \varphi, B^{\mu\nu}] &= \int d^4x \left(-\frac{i}{2}\bar{\psi}_\mu \gamma^{\mu\nu\rho} \partial_\nu \psi_\rho + H_\mu \partial^\mu \varphi + \frac{1}{2}B^{\mu\nu} \partial_{[\mu} A_{\nu]} \right) \\ &\equiv \int d^4x (\mathcal{L}_0^{\text{RS}} + \mathcal{L}_0^{\text{BF}}). \end{aligned} \quad (25)$$

Vom utiliza metrica Minkowski de forma $\sigma^{\mu\nu} = \sigma_{\mu\nu} = (+ - - -)$. Matricile γ satisfac relațiile standard

$$\gamma_\mu \gamma_\nu + \gamma_\nu \gamma_\mu = 2\sigma_{\mu\nu} \mathbf{1}. \quad (26)$$

Vom utiliza convenția ca γ_0 este hermitică și antisimetrică, în timp ce $(\gamma_i)_{i=\overline{1,3}}$ sunt antihermitice și simetrice.

Action (25) este invarianta la transformările gauge

$$\delta_\epsilon A^\mu = \partial^\mu \epsilon, \quad \delta_\epsilon H^\mu = 2\partial_\nu \epsilon^{\mu\nu}, \quad \delta_\epsilon B^{\mu\nu} = -3\partial_\rho \epsilon^{\mu\nu\rho}, \quad (27)$$

$$\delta_\epsilon \varphi = 0, \quad \delta_\chi \psi_\mu = \partial_\mu \chi, \quad (28)$$

unde parametrii gauge ϵ , $\epsilon^{\mu\nu}$ și $\epsilon^{\mu\nu\rho}$ sunt bosonici, cu $\epsilon^{\mu\nu}$ și $\epsilon^{\mu\nu\rho}$ complet antisimetrici. Parametrul gauge χ este spinor Majorana. Transformările gauge (27)–(28) sunt abeliene și reductibile de ordinul doi, relațiile de reductibilitate având loc în spațiul tuturor istoriilor de camp.

Cel de-al doilea rezultat de bază este sintetizat în următoarele teoreme.

Teorema 3

În ipotezele de lucru menționate anterior, cea mai generală formă a actiunii cu interacție este data de

$$\begin{aligned} \tilde{S}_0[A^\mu, H^\mu, \varphi, B^{\mu\nu}, \psi_\mu] &= \int d^4x [H_\mu (\partial^\mu \varphi - gW(\varphi) A^\mu) \\ &\quad + \frac{1}{2}B^{\mu\nu} \partial_{[\mu} A_{\nu]} - \frac{i}{2} (\bar{\psi}_\mu \gamma^{\mu\nu\rho} (\partial_\nu + gi\gamma_5 A_\nu U_1) \psi_\rho)], \end{aligned} \quad (29)$$

unde U_1 este o functie arbitrara care depinde de campul scalar nederivat.

Observam ca vertexurile de interactie din (29), si anume

$$ig\bar{\psi}_\mu \gamma^{\mu\nu\rho} \gamma_5 A_\nu U_1 \psi_\rho, \quad (30)$$

sunt de ordinul unu in parametrul de deformare g .

Teorema 4

A) Actiunea (29) este invarianta la transformarile gauge deformatoare

$$\bar{\delta}_\epsilon \varphi = gW(\varphi)\epsilon, \quad (31)$$

$$\begin{aligned} \bar{\delta}_{\epsilon,\chi} H^\mu &= 2 \left(\partial_\nu + g \frac{dW}{d\varphi} A_\nu \right) \epsilon^{\mu\nu} + g \left[\left(\frac{1}{2} \frac{dU_1}{d\varphi} \bar{\psi}_\nu \gamma^{\mu\nu\rho} \gamma_5 \psi_\rho \right. \right. \\ &\quad \left. \left. - \frac{dW}{d\varphi} H^\mu \right) \epsilon + \frac{dU_1}{d\varphi} A_\rho \bar{\psi}_\nu \gamma^{\mu\nu\rho} \gamma_5 \chi \right], \end{aligned} \quad (32)$$

$$\bar{\delta}_\epsilon A^\mu = \partial^\mu \epsilon, \quad (33)$$

$$\bar{\delta}_{\epsilon,\chi} B^{\mu\nu} = -3\partial_\rho \epsilon^{\mu\nu\rho} + 2gW(\varphi) \epsilon^{\mu\nu} - gU_1(\varphi) \bar{\psi}_\rho \gamma^{\mu\nu\rho} \gamma_5 \chi, \quad (34)$$

$$\bar{\delta}_{\epsilon,\chi} \psi_\mu = \partial_\mu \chi - igU_1(\varphi) (\gamma_5 \psi_\mu \epsilon - \gamma_5 \chi A_\mu). \quad (35)$$

- B) Algebra transformarilor gauge (31)–(35) este neabeliana si se inchide pe suprafata ecuatiilor de camp care rezulta din (29).
- C) Relatiile de reductibilitate corespunzatoare transformarilor gauge (31)–(35) se inchid pe suprafata ecuatiilor de camp care rezulta din (29).

2.3 Lucrari publicate

Rezultatele de baza ale tezei sunt continute in lucrările [5]–[10].

Bibliografie selectiva

- [1] G. Barnich, M. Henneaux, Phys. Lett. **B311** (1993) 123
- [2] G. Barnich, F. Brandt, M. Henneaux, Commun. Math. Phys. **174** (1995) 57
- [3] G. Barnich, F. Brandt, M. Henneaux, Phys. Rept. **338** (2000) 439
- [4] G. Barnich, F. Brandt, M. Henneaux, Commun. Math. Phys. **174** (1995) 93
- [5] C. Bizdadea, E. M. Cioroianu, A. Danehkar, M. Iordache, S. O. Saliu, S. C. Sararu, Eur. Phys. J. **C63** (2009) 491
- [6] C. Bizdadea, E. M. Cioroianu, A. Danehkar, M. Iordache, S. O. Saliu, S. C. Sararu, BF models in dual formulations of linearized gravity, Proceedings of the Physics Conference TIM-08, Timisoara, Romania, 28-29 November 2008, eds. M. Bunoiu, I. Malaescu, (AIP, New York 2009), AIP Conference Proceedings vol **1131**, 29
- [7] C. Bizdadea, E. M. Cioroianu, M. Iordache, S. O. Saliu, S. C. Sararu, Annals of the University of Craiova Physics AUC **18** (part I) (2008) 25
- [8] C. Bizdadea, E. M. Cioroianu, S. O. Saliu, S. C. Sararu, M. Iordache, Eur. Phys. J. **C58** (2008) 123
- [9] C. Bizdadea, E. M. Cioroianu, S. O. Saliu, S. C. Sararu, M. Iordache, Massless gravitino interactions mediated by a topological field model, Proceedings of the Physics Conference TIM-08, Timisoara, Romania, 28-29 November 2008, eds. M. Bunoiu, I. Malaescu, (AIP, New York 2009), AIP Conference Proceedings vol **1131**, 23
- [10] C. Bizdadea, M. Iordache, S. O. Saliu, E. N. Timneanu, Helv. Phys. Acta **71** (1998) 262